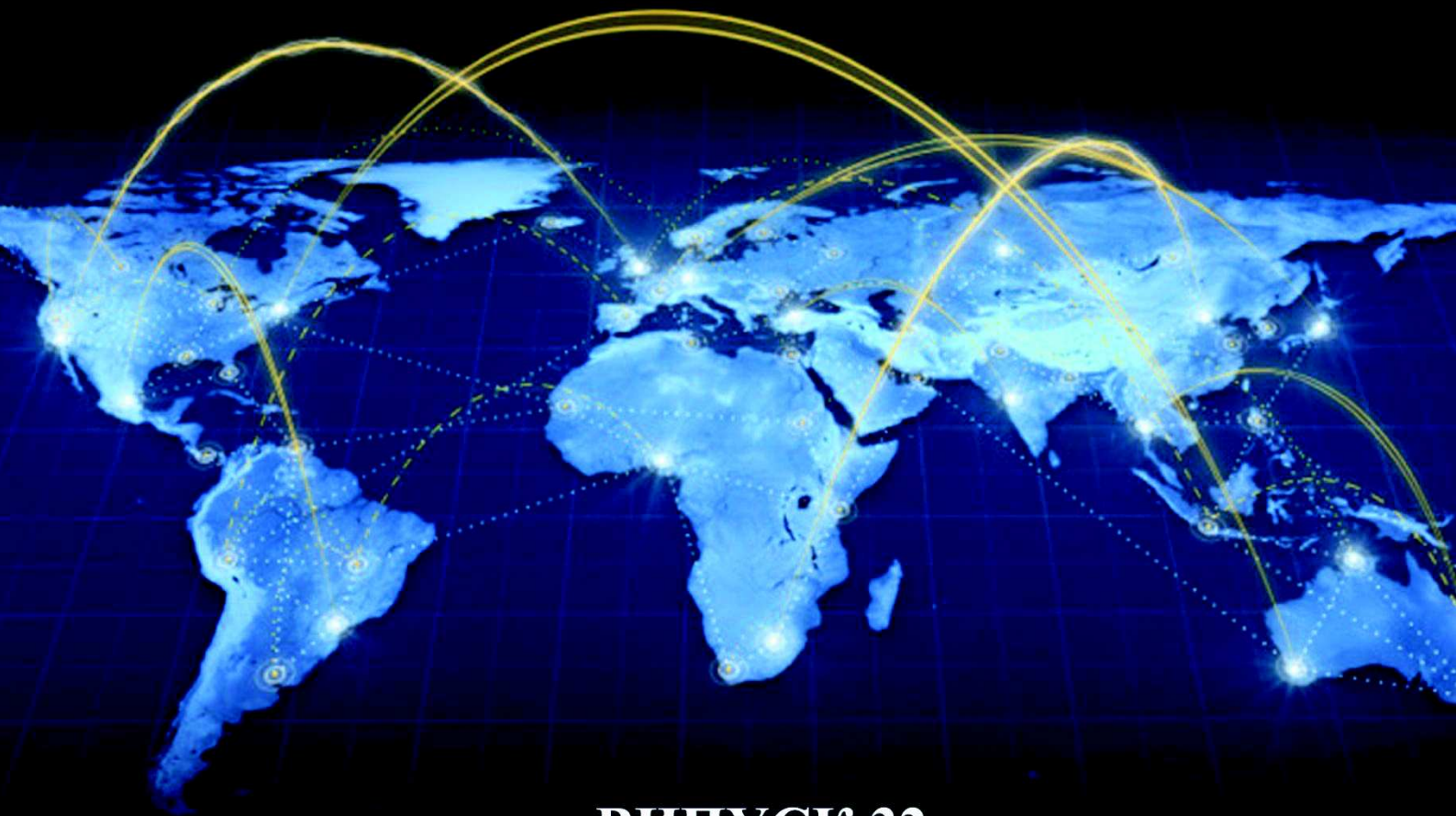

**МІЖНАРОДНА НАУКОВО-ПРАКТИЧНА
ІНТЕРНЕТ-КОНФЕРЕНЦІЯ**

**«ТЕНДЕНЦІЇ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ
НАУКИ І ОСВІТИ
В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ»**

ВИПУСК 32

31 січня 2018 р.

м. Переяслав-Хмельницький

ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет
імені Григорія Сковороди»

Рада молодих учених університету

Матеріали

XXXII Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції

**«ТЕНДЕНЦІЇ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ
НАУКИ І ОСВІТИ В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ»**

31 січня 2018 року

Збірник наукових праць

Переяслав-Хмельницький – 2018

ГОСУДАРСТВЕННОЕ ВЫСШЕЕ УЧЕБНОЕ ЗАВЕДЕНИЕ
«Переяслав-Хмельницкий государственный педагогический университет
имени Григория Сковороды»

Совет молодых ученых университета

Материалы
XXXII Международной научно-практической интернет-конференции
**«ТЕНДЕНЦИИ И ПЕРСПЕКТИВЫ РАЗВИТИЯ
НАУКИ И ОБРАЗОВАНИЯ В УСЛОВИЯХ ГЛОБАЛИЗАЦИИ»**
31 января 2018 года

Сборник научных трудов

Переяслав-Хмельницкий – 2018

УДК 001+37(100)

ББК 72.4+74(0)

Т 33

Матеріали XXXII Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції «Тенденції та перспективи розвитку науки і освіти в умовах глобалізації»: Зб. наук. праць. – Переяслав-Хмельницький, 2018. – Вип. 32. – 845 с.

ГОЛОВНИЙ РЕДАКТОР:

Коцур В.П. – доктор історичних наук, професор, академік НАПН України

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ:

Базалук О.О. – доктор філософських наук, професор

Воловик Л.М. – кандидат географічних наук, доцент

Дашкевич Є.В. – кандидат біологічних наук, доцент (Білорусь)

Доброскок І.І. – доктор педагогічних наук, професор

Євтушенко Н.М. – кандидат економічних наук, доцент

Кикоть С.М. – кандидат історичних наук (відповідальний секретар)

Руденко О.В. – кандидат психологічних наук, доцент

Садиков А.А. – кандидат фізико-математичних наук, доцент (Казахстан)

Склярєнко О.Б. – кандидат філологічних наук, доцент

Халматова Ш.С. – кандидат медичних наук, доцент (Узбекистан)

Збірник матеріалів конференції вміщує результати наукових досліджень наукових співробітників, викладачів вищих навчальних закладів, докторантів, аспірантів, студентів з актуальних проблем гуманітарних, природничих і технічних наук.

Відповідальність за грамотність, автентичність цитат, достовірність фактів і посилань несуть автори публікацій.

©Автори статей

©Рада молодих учених університету

©ДВНЗ «Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет імені Григорія Сковороди

<i>Валентина Чумаченко, Сергій Плевако, Юрій Піхальонок</i> С-СИЛКОНОВІ ВІДБИТКОВІ МАТЕРІАЛИ, ЯКІ ВИКОРИСТОВУЮТЬСЯ В ОРТОПЕДИЧНІЙ СТОМАТОЛОГІЇ	714
<i>Azamat Shamsiev, Suhrob Zayniev, Jamshid Shamsiev</i> MORPHOLOGIC STRUCTURE OF THE BONE TISSUE IN THE CHRONIC RECURRENT HEMATOGENOUS OSTEOMYELITIS IN CHILDREN	717
<i>Azamat Shamsiev, Jamshid Shamsiev, Muhammadjon Burgutov</i> OPTIMIZATION OF DIAGNOSTICS AND TREATMENT OF ACUTE INTESTINAL OBSTRUCTION IN CHILDREN	722
<i>Jamshid Shamsiyev, Azamat Shamsiyev, Saodat Igamova, Donobek Imamov</i> THE EFFECT OF ACIDITY OF GASTRIC JUICE ON ECHINOCOCCUS	726
<i>Azamat Shamsiev, Jamshid Shamsiev, Zafar Mahmudov</i> IMPROVEMENT IN EARLY DIAGNOSIS ACUTE HEMATOGENOUS OSTEOMYELITIS OF BONES OF COXOFEMORAL JOINT IN CHILDREN	732
<i>Azamat Shamsiev, Jamshid Shamsiev, Anvar Mutalibov</i> SURGICAL CORRECTION OF CONGENITAL FUNNEL CHEST DEFORMITY	736
<i>Равшан Шамсиев</i> ДИФФЕРЕНЦИРОВАННА ТАКТИКА ЛЕЧЕННЯ ДІТЕЙ С ВРОЖДЕНИМИ РАСЩЕЛИНАМИ ВЕРХНЕЙ ГУБЫ И НЕБА	741
<i>Гульнара Шамуратова</i> ИССЛЕДОВАНИЕ ОТНОСИТЕЛЬНОГО РИСКА РАЗВИТИЯ ИНСУЛЬТА У КОРЕННЫХ ЖИТЕЛЕЙ ХОРЕЗМСКОЙ ОБЛАСТИ УЗБЕКИСТАНА	745
<i>Нодира Шамуратова, Насиба Машиарипова</i> КЕКСАЛАРДА СОҒЛОМ ОВҚАТЛАНИШ АСОСЛАРИ	748
<i>Малика Юсупова</i> ЭФФЕКТИВНОСТЬ КОМБИНИРОВАННОГО ЛЕЧЕНИЯ ВИРУСНЫХ КОНЪЮНКТИВИТОВ С ИСПОЛЬЗОВАНИЕМ ОЗОНА В ВИДЕ ГАЗА ЧЕРЕЗ ОЧКИ	750
<i>Наталія Ярчук</i> ЗНАЧЕННЯ ТРЕНАЖЕРІВ У ФІЗИЧНІЙ РЕАБІЛІТАЦІЇ ДІТЕЙ З СИНДРОМОМ ДАУНА	753
СІЛЬСЬКЕ ГОСПОДАРСТВО / СЕЛЬСКОЕ ХОЗЯЙСТВО	
<i>Галина Голіней, Людмила Формазюк</i> ТЕХНОЛОГІЇ ГОДІВЛІ ФОРЕЛІ РАЙДУЖНОЇ (<i>PARASALMO MYKISS</i>) В УМОВАХ УТРИМАННЯ В С. ЛОЗИ ЗБАРАЗЬКОГО РАЙОНУ ТЕРНОПІЛЬСЬКОЇ ОБЛАСТІ	757
<i>Іброхим Кимсанов, Мақситали Мўйдинов, Сойибжон Расулов, Отабек Қодиров</i> ФАРҒОНА ВИЛОЯТИ ШАРОЙТИДА КУНГАБОҚАР НАВЛАРИ УРУҒЧИЛИГИ ВА ЕТИШТИРИШ АГРОТЕХНИКАСИ	759
<i>Тетяна Коваленко, Олексій Шабасєв</i> ВПЛИВ ГЕНОТИПОВИХ ФАКТОРІВ НА ПІДВИЩЕННЯ ВІДТВОРЮВАЛЬНИХ ЯКОСТЕЙ СВИНЕЙ	762
<i>Бахтиёр Набиев, Музаффар Тургунов,</i> <i>Муротжон Содиқов, Шохжахон Турсуналиев</i> ТУПРОҚДА ОРГАНИК ҚОЛДИҚ ТЎПЛАНИШИНИ ЭКИШ МЕЪЁРЛАРИГА БОҒЛИҚЛИГИ	766
<i>Тождиддин Ураимов, Бахтиёр Набиев, Хурматой Жураева, Салим Хатамов</i> ЗНАЧЕНИЕ СИДЕРАЦИИ В УЛУЧШЕНИИ БАЛАНСА АЗОТА ВНОСИМЫХ АЗОТА УДОБРЕНИЙ	769
<i>Оксана Фльонц</i> РОЗВИТОК ФЕРМЕРСТВА В УКРАЇНІ	770

СІЛЬСЬКЕ ГОСПОДАРСТВО / СЕЛЬСКОЕ ХОЗЯЙСТВО

УДК 639.3:597.552.56(477.84)

Галина Голіней, Людмила Формазюк
(Тернопіль, Україна)

ТЕХНОЛОГІЇ ГОДІВЛІ ФОРЕЛІ РАЙДУЖНОЇ (*PARASALMO MYKISS*) В УМОВАХ УТРИМАННЯ В С. ЛОЗИ ЗБАРАЗЬКОГО РАЙОНУ ТЕРНОПІЛЬСЬКОЇ ОБЛАСТІ

У статті наведено програму годівлі і склад кормів, які використовуються у годівлі форелі райдужної (*Parasalmo mykiss*) в умовах утримання в с. Лози Збаразького району Тернопільської області. Визначено, що корми Нутра, як стартовий корм, повністю задовільняє потреби риби у поживних речовинах з перших днів годівлі. Тоді як найкращі показники росту форелі дає годівля кормами Optiline HE, які виготовлені з високоякісної сировини з високим рівнем перетравної енергії.

Ключові слова: кормові таблиці, рибне господарство, форель райдужна, аквакультура, енергетична цінність корму.

*The article gives a chart of feeding and feed composition for rainbow trout (*Parasalmo mykiss*) at the fish site farm in Lozy, Zbarazh district of Ternopil region. It has been determined that Nutra product, as a starting nutritional solution, fully satisfies the needs of fish in nutrients from the first days of feeding. At the same time, the best indicators of trout growth are secured by Optiline HE feed products made from high quality raw materials with a high level of digestible energy.*

Key words: feeding chart, fish farming, rainbow trout, aquaculture, energy value of feed.

Удосконалення технології товарного вирощування райдужної форелі є актуальним завданням рибогосподарської науки. Розведення форелі райдужної займає провідне місце у світовій аквакультурі, оскільки за невеликий проміжок часу можна отримати рибу вагою до 2,5-3 кг. Тому розведення форелі райдужної на території України є економічно вигідним. Висока ціна за продукцію дозволяє підприємцям оплачувати витрати господарства.

При вирощуванні форелі в басейнах необхідно приділяти велику увагу кормового коефіцієнту, так як він є показником стану процесу вирощування. Зазвичай для сухого корму він становить 1,2-2. Кормовий коефіцієнт зростає зі збільшенням маси риби [6].

При неправильному визначенні або зважуванні добової норми корму для кожного басейну ефективність годування знижується [4].

Крім того, на ефективність годівлі в форелевих господарствах негативно впливають високі щільності посадки, антисанітарні умови, хвороби, низький рівень водообміну, низький вміст кисню в воді і т.д.

У зв'язку з тим що витрати на корми для форелі складають до 60% всіх витрат на її вирощування, проблема раціонального їх використання та економії стоїть особливо гостро. При годуванні форелі необхідно враховувати, що розмір гранул для молоді довжиною 4-20 см повинен становити від 2,2 до 2,6% довжини тіла (за Смітом), що відповідає розміру ротового отвору і відстані між зябровими тичинками у райдужної форелі [5].

Матеріал і методи досліджень

Дослідження проводили у жовтні 2017 році, на базі фермерського господарства у селі Лози Збаразького району, Тернопільської області.

Заслуговує на увагу досвід шведських рибоводів по годівлі райдужної форелі масою 50-1800 г при вирощуванні в басейнах об'ємом 100 і 500 м³, насиченні води киснем близько 100%, рН трохи більше 7 і постійний контроль за температурою води. Був використаний сухий гранульований корм з вмістом сирого протеїну 36,5%, жиру – 16,5%, вуглеводів – 27,5%, волога – 10,5%. Енергетична цінність корму – 3260 ккал / кг обмінної енергії. Добова норма була близька до норми годування до повного насичення [4].

Використовувались вологі гранульовані корми (вологістю 35-40%).

Тенденції та перспективи розвитку науки і освіти в умовах глобалізації

Програма годівлі форелі наведена у таблиці 1.

Таблиця 1

Програма годівлі Форелі райдужної (*Parasalmo mykiss*)

Стартові норми						Гроверні норми		
Наважка риби, г	До 0,2	0,2-0,7	0,7-2,5	2,5-8,0	8,0-15,0	15,0-50,0	80,0-100,0	Від 150,0
Назва корму	T-3,0 Нутра	T-2,0 Нутра	T-1,1MP Нутра	T-1,50 Нутра	T-1,9 Нутра	T-1P Оптілайн НЕ	T-2P Оптілайн НЕ	T-3P Оптілайн НЕ

У таблиці 2 подані складники корму Нутра.

Таблиця 1

Інгредієнти і склад корму Нутра

	3,0 Нутра	2,0 Нутра	1,1 Нутра MP	1,0 Нутра MP2	T-Нутра MP2
Білки (%)	55	54	54	49	47
Жири (%)	16	18	18	19	21
Безазотні екстрактивні речовини(БЕР) (%)	9	9	10	13	15
Зола (%)	10	10	10	9	7
Целюлоза (%)	0,2	0,2	0,7	2,3	2,7
Фосфор (%)	1,7	1,7	1,4	1,3	0,9
Засвоювана енергія (Мдж/кг)	19,6	19,6	19,6	19,6	20,2
Вітаміни	Вітамін А = 7500 МО/кг, Вітамін D3 = 1150 МО/кг				

Корми Нутра – це стартовий корм, який повністю задовольняє потреби риби у поживних речовинах з перших днів годівлі. Особлива увага надається вмісту у кормів мінералів, вітамінів та мікроелементів. Нутра виробляється на екструзійній лінії для стартових кормів. Нутра містить функціональні інгредієнти для оптимального захисту здоров'я риби, у тому числі у стресових ситуаціях, пов'язаних з транспортуванням, пересадкою, сортуванням, та вакцинацією [2].

Результати досліджень та їх обговорення

Було встановлено що найкращі показники росту форелі дає годівля кормами Optiline НЕ. Optiline НЕ це високоенергетичний екструдований корм для форелі. Головною особливістю є використання тільки високоякісної сировини з високим рівнем перетравної енергії. В оптимальних умовах середовища такий підхід гарантує швидкі темпи росту риби за менших витрат на корм. Це екструдований корм, до складу якого може додаватися пігмент атаксантин (табл. 3).

В склад корму входять: рибне борошно, соєве борошно, пшениця, пшеничний глютен, кукурудзяний глютен, гемоглобін, боби, рибний жир, рапсова олія, вітамінно-мінеральний премікс [2].

Таблиця 3

Норми годівлі, % від біомаси/день

Назва	Наважка риби, г	8°C	10°C	12°C	14°C	16°C
Optiline 1P	15-60	1,2	1,4	1,6	2,1	2,3
Optiline 2P	40-150	1,1	1,2	1,4	1,6	1,8
Optiline 3P	125-350	0,8	1,0	1,2	1,4	1,6
Optiline XI	300-1020	0,7	0,8	1,0	1,2	1,3

Якщо температура води нижче 8⁰ годівля відбувається згідно рівня споживання, а якщо вище 16⁰ то годівля залежить від змісту розчиненого у воді кисню. Перегодовування в умовах занадто високих/низьких температур необхідно уникати. Це дозволяє зменшити навантаження на організм і підвищить ефективність засвоєння корму. Якщо рівень кисню у воді впаде до позначки 7 мг/л то норми годівлі потрібно скоротити.

Висновки. Отже, найкращі показники росту форелі дає годівля кормами Optiline HE, з яких вона отримує всі необхідні поживні речовини, вітаміни та мінеральні солі, в тому числі і мікроелементи, що є джерелом будівельного матеріалу для нових клітин і сприяють балансу між рибою, мікроорганізмами та навколишнім середовищем.

ДЖЕРЕЛА ТА ЛІТЕРАТУРА

1. Грициняк І. І. Фермерське рибництво / [І. І. Грициняк, М. В. Гринжевський, О. М. Третяк, та ін.]. – К.: Герб, 2000. – 560 с.
2. Корм для райдужної форелі фірми «Skretting» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.skretting.com/nb-no/>
3. Остроумова И.Н. Биологические основы кормления рыб / И.Н. Остроумова. – С.-Пб: ГосНИОРХ, 2012. – 564 с.
4. Технология рыбы и рыбных продуктов [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://fish-industry.ru/>
5. Титарев Е. Ф. Холодноводное форелевое хозяйство / Е. Ф. Титарев. – Рыбное, 2008. – 238 с.
6. Хойчи Д. Руководство по искусственному воспроизводству форели в малых объемах / Дьердь Хойчи, Андраш Войнарович, Томас Мот-Поульсен. – Будапешт, 2012. – 20 с.

УДК 633.854.78:631.531.02(575.12)

*Иброхим Кимсанов, Мақситади Мўйдинов,
Сойибжон Расулов, Отабек Қодиров
(Андижан, Узбекистан)*

ФАРҒОНА ВИЛОЯТИ ШАРОИТИДА КУНГАБОҚАР НАВЛАРИ УРУҒЧИЛИГИ ВА ЕТИШТИРИШ АГРОТЕХНИКАСИ

Экинлар уруғчилигини йўлга қўйиш муҳим тадбир бўлиб, уруғлик маҳсулотларни сифатли бўлиши ҳосилдорликни юқори бўлишини таъминлайди. Шунинг учун уруғлик етиштиришида айниқса, кунгабоқар уруғини олишида агротехник тадбирларга аҳамият қаратиш лозим.

Калит сўзлар: экин, кунгабоқар, нав, осилдорлик, унумдорлик, гектар, центнер.

It is significant method to do production of seed stock of plants and the quality of seed products provides high productive harvest. That's why it is important to notify agrotechnic measures to grow seed products especially sunflower seeds.

Key words: plant, sunflower, sort, harvest, productivity, hectare, center.

Ўзбекистон Республикаси Президентининг “Озиқ-овқат экинлари экиладиган майдонларни оптималлаштириш ва уларни етиштиришни кўпайтириш чора тадбирлари” тўғрисидаги 2008 йил 20 октябдаги 4041-сонли фармонлари ва “Республика аҳолисини ёғ-мой маҳсулотларига бўлган талабини янада яхшилаш, мойли экинлар етиштириш ва қайта ишлаш хажмларини кўпайтириш бўйича чора тадбирлар” тўғрисидаги 2008 йил 22 январдаги Вазирлар Маҳкамасининг йиғилиш баённомаси қарорига асосан аҳолини сифатли, экологик тоза, истемол ёғи билан таъминлаш вазифаси давлат сиёсати даражасига кўтарилди ва катта майдонлар мойли экинлар етиштириш учун ажратилмоқда.